

Zpravodajské služby se pro odpovědi na své požadavky ke shromažďování informací po dlouhá léta spoléhaly na praxi prověřené druhy zpravodajství (zpravodajské obory), především na SIGINT (rádiové/signálové zpravodajství) a HUMINT (zpravodajství z lidských zdrojů), které byly považovány za rozhodující. V poslední době otevřené zdroje počaly hrát zcela novou úlohu, a to díky rozsahu informací, které jsou schopny poskytnout. V současné době jsou s plnou vážností považovány za hodnotný zdroj zpravodajství. Byl přijat i nový termín OSINT (open sources intelligence), který se oficiálně stal novým druhem zpravodajství – zpravodajství z otevřených zdrojů.

Dřívější informace považované za utajované jsou nyní široce dostupné, pouhým kliknutím myši, což je způsobeno zaváděním informačních a komunikačních technologií, zejména internetu. Můžeme si vzpomenout na mnoho událostí ve světě, při kterých jsme mohli bez námahy stahovat satelitní snímky a byli tak okamžitě informováni o situaci. Mohli jsme sledovat nejen obrazy Banda Aceh v Indonésii před a po tsunami [1], ale počátkem roku 2001 i snímky z družice IKONOS amerického průzkumného letounu EP-3E ARIES II, který byl po debaklu ve vzdušném prostoru Číny nucen přistát na vojenském letišti v Lingshui, viz www.janes.com [2]. Kromě toho se člověk může z internetové sítě také dozvědět o bojové technice vzdušných, pozemních i námořních sil značné množství takticko-technických dat, údajů o jejich modernizaci, a to prakticky o všech armádách ve světě. A tak v důsledku snadného přístupu k základním informacím jsou zpravodajské služby nuceny nejen brát v úvahu narůstající význam OSINTu, ale především jej v praxi využívat.

Podívejme se, co si lze představit pod pojmem OSINT? Ve slovníku vydaném odborem vojenského průzkumu a elektronického boje Ministerstva obrany (MO/OVPzEB) je uvedeno, že se jedná o „zpravodajský obor, založený na zpracování informací získaných ze širokého souboru veřejných zdrojů, jako jsou rozhlas, televize, tisk nebo knižní publikace, ke kterým má přístup veřejnost“.

Když vezmeme v úvahu i další formulace, které uvádí české zpravodajské služby na svých webových stránkách, můžeme říci, že:

„Otevřeným zdrojem se odkazujeme na veřejně dosažitelné informace, které se objeví v tisku nebo elektronické formě. Otevřeným zdrojem může být informace vysílaná rozhlasem, televizí nebo tištěná v novinách, nebo může být šířena komerčními databázemi, sítí elektronické pošty nebo přenosnými elektronickými médii jako CD-ROM, DVD apod.“

Informace mohou být rozšiřovány hromadnými sdělovacími prostředky buď široké veřejnosti, nebo jen vybranému publiku. Zde se jedná například o komerční dokumenty, kterými mohou být zápisy z jednání konferencí, akcionářské zprávy obchodních společností, lokální telefonní seznamy ap.

Ať se jedná o jakoukoliv formu, otevřené zdroje neobsahují informace, které:

- patří z hlediska svého původu mezi utajované,
- jsou předmětem omezení vlastnického práva (jiného než je autorské právo),
- jsou produktem zvláštních kontaktů zpravodajské služby s cizími osobami;
- jsou získány přímo utajovanými nebo skrytými prostředky.

OSINT ale v žádném případě nedodává pro zpravodajství přímo využitelný materiál. Informace takto získané musí být zpracovány podle stejných zásad, kterými se řídí tradiční zpravodajství,

tj. třídění a analyzování informací k tomu, aby mohly být přeměněny do neklasifikované zpravodajské informace. Taková zpravodajská informace se často ukáže jako neocenitelná, např. když je integrována a potvrzena informacemi z dalších zdrojů, či její platnost vyhodnocena experty v daném oboru. Výhody OSINTu jsou nesmírné, proto státy jako USA, Izrael, Švédsko a většina států NATO využívá tento obor zpravodajství a odvolává se na něj, protože jim umožňuje zvýšit účinnost zpravodajství jako celku.

Definice OSINT ale není jednoznačná. Tradiční standardní komerční zdroje informací představují především tiskoviny. Lze ale spekulovat s tím, zda-li do této kategorie nepatří obrazy země, získané z komerčních družic, a nakolik sem patří nepublikované materiály, které mohou být získány legálně.

V oficiálním přístupu k OSINTu také existuje určitá nedůvěra k takto získaným informacím. Tyto názory pramení z představy, že pouze informace získané utajovanými prostředky jsou důvěryhodné a mohou být podkladem pro zpravodajskou analýzu, včetně konečné distribuce. Z důvodů, že informace z OSINTu nevyžadují utajení, patří mezi „neklasifikované“/neutajované (unclassified), navíc byly získány relativně jednoduše, nemohou být podle těchto názorů těmi „správnými informacemi“ pro zpravodajskou analýzu.

Z těchto důvodů také delší dobu ve zpravodajské komunitě přetrvávala nechuť k OSINTu jako samostatnému zpravodajskému oboru, který by byl schopen předkládat primární informace, natož informace samostatně využitelné. Přitom se v praxi v řadě případů shromažďovaly neklasifikované informace, které byly dále zpracovávány společně s utajovanými. Ale ty byly brány pouze jako nějaký doplněk či rámec, který se promítal ve vlastní zpravodajské informaci. Teprve časem zpravodajští analytici zjišťovali, že řadu neklasifikovaných informací lze využít přímo pro informace na vládní úrovni nebo jako podkladů pro rozhodování velitelů na strategické či operační úrovni, což byl vlastně důvod uznávat **OSINT jako samostatný obor zpravodajství**.

Zkušenosti zpravodajští profesionálové ale současně zjistili, že OSINT není a nemůže být náhradou za tradiční zpravodajské obory, zahrnující zpravodajství z lidských zdrojů, obrazové zpravodajství a signálové zpravodajství. OSINT ale může nabídnout pro plánování a vedení vojenských operací tři výhody:

1. V případě požadavků na vojenské operace ve třetím světě, zaměřené na udržování nebo prosazení míru, humanitní a další operace, u kterých nejsou prioritní zpravodajské požadavky na shromažďování informací vysoké, je mnohdy OSINT jediným oborem schopným rychle odpovídat na zpravodajské požadavky. V tomto případě může OSINT poskytnout jak politickému vedení, tak i velitelům a jejich štábům rychlou a přiměřenou orientaci pro zahájení předběžného plánování a rovněž i pro tvorbu zpravodajských požadavků na shromažďování informací, které mohou být získány cestou tradičních zpravodajských oborů.
2. OSINT je prostředkem dosažení významných úspor, protože řada prioritních či dalších zpravodajských požadavků velitele a jeho štábu může být získána z komerčních zdrojů, při vynaložení daleko nižších nákladů a za méně času, než v případě použití utajovaných zpravodajských zdrojů. Další výhodou je navíc skutečnost, že informace získané z OSINT jsou často více aktuální a nevyžadují žádná politická rizika při jejich získávání. To umožňuje, aby utajované zpravodajské prostředky byly rychle a účinně soustředěny na otázky řešící kritickou situaci nebo mezery v informacích. Dále se lze vyhnout tomu, že utajené prostředky nebudou zbytečně nebo špatně využity k získání informací, které jsou otevřené k dispozici.

3. A konečně OSINT, který zpravidla předchází tradičnímu zpravodajskému shromažďování informací, může chránit národní zpravodajské zdroje a metody. Hodí se jako základ pro zpravodajskou podporu ve společných a koaličních operacích, tj. všude kde to je možné nebo žádoucí, čímž napomáhá udržet v utajení schopnosti a limitace tradičních zpravodajských oborů.

Zpravodajství z otevřených zdrojů a armáda

Použitelnost a využití OSINT závisí na řadě faktorů, které se budou měnit v závislosti na specifické oblasti operace, úrovni vedení války a jejím místě ve škále možností konfliktů, od nebojových operací až po všeobecnou válku, kde zpravodajství bude působit.

Obecně řečeno, OSINT jako zdroj zpravodajských informací má významný potenciál pro zjišťování indikátorů výstražných znamení, vývoj politiky, krizové plánování, bezpečnost státu, asistenční operace armády, řešení návrhů a protiopatření při odzbrojování stran, společné a koaliční operace i operace proti novým hrozbám jako terorismus, proliferace apod. OSINT je také zásadním prostředkem rychlé orientace velitele a také slouží jako základ pro management shromažďování v tradičních zpravodajských oborech.

Ve strategické úrovni:

- ❑ OSINT může poskytovat údaje a výstražné indikátory záměru nepřítele a možností získání vojenských výhod. Analýza obsahu různých otevřených zdrojů, jaký například představuje místní tisk z oblasti Středního východu, je často zdrojem většího množství spolehlivých informací, využitelných jako základ k posouzení názorů na stabilitu či nestabilitu oblasti, než zprávy od utajovaných zdrojů, které mají omezený přístup, navíc subjektivní pohled, který je ovlivněn zaujatostí zdroje.
- ❑ OSINT je zvláště cenný v oblasti sociologie, co se týče kulturního a demografického vývoje, tj. oblasti všeobecně nikterak dobře pokrytých tradičními obory civilního a vojenského zpravodajství a schopnostmi analýzy.
- ❑ OSINT může také poskytovat velmi důležité geografické a klimatické informace, které mohou významně ovlivnit hlavní vojenské činnosti a rozhodování. Příkladem může být činnost letectva, protože většina zemí připravuje své letectvo k dosahování optimálního výkonu ve standardních podmínkách denního létání, kdy teplota vzduchu dosahuje kolem 20 °C, a přitom vlhkost je kolem 70 %. Ve vojenských operacích na bojištích v Afganistanu nebo Iráku jsou ale zcela jiné podmínky a letectvo v těchto podmínkách nebude moci využít své možnosti, protože jeho únosnost s růstem extrémně vysokých teplot i vlhkostí se sníží až na polovinu, s čímž se musí plánovat již v období přípravy operace.
- ❑ OSINT může poskytnout rovněž informace o polovojenských a nevojenských složkách, tedy o nepříteli, který může školit bojovníky pro partyzánskou činnost, mobilizovat veřejnost a získávat politickou podporu pro vojenské potřeby včetně zpracování taktiky boje.

V operační úrovni:

- ❑ OSINT může poskytovat geografická data a zobecněné informace o společnosti, které jsou požadovány pro vojenské plánování a nasazení do operace. Zvláště OSINT má možnost věrohodně popsat obecné regionální specifika, týkající se budoucí činnosti pozemních i vzdušných sil, se kterými se setkají velitelé. Mezi ně patří geografické vyhodnocení, týkající se mobility v terénu, průměrné viditelnosti, teplot ovzduší a dostupnosti vodních zdrojů.

Obecné informace o společnosti z hlediska infrastruktury komunikací, letišť, přístavů, jejich kapacity a využití, zdrojů energie a dalších a dalších informací.

- ❑ OSINT také poskytuje časově citlivé informace o politických organizacích, skupinách klikách a osobnostech, ekonomických nebo finančních faktorech ovlivňujících operační použití vojsk, a proto je zvláště důležitý pro plánování bojové činnosti v mírových operacích (likvidace ozbrojených skupin apod.), které musí být provedeny bez adekvátní podpory tradičních zpravodajských oborů.
- ❑ OSINT má zvláštní význam pro koordinaci společné činnosti vojsk a vedení koaličních operací v prostředí, kde tradiční utajované zpravodajské obory jsou nedosažitelné (například ve velké části třetího světa, kde nižší zájmy vedou k omezenému zpravodajskému pokrytí), nebo výsledky nemohou být sdíleny jinými armádami.

Na taktické úrovni:

- ❑ OSINT hraje důležitou roli a může získávat informace právě v operacích proti terorismu, proti šíření zbraní hromadného ničení a v operacích k nastolení míru, kde selhávají tradiční bojové vojenské operace a boj je veden především silami speciálních operací.
- ❑ OSINT je svým způsobem důležitým rezervním zdrojem pro velitele, kteří ke svému plánování vyžadují digitální informace z oblastí nasazení, kde z oficiálních zdrojů nejsou aktuální geografické informace dosažitelné. V kombinaci se snímky dálkového průzkumu země a dalších komerčních zdrojů obrazu, mohou velitelům poskytovat požadované informace formou moderních map, obsahujících všechny přistávací plochy, cesty a mosty, případně i vrstevnice.
- ❑ OSINT je schopen zajistit informace z oblastí civilních telefonních komunikací i možností využití sítě internetu. Protože i v mírových operacích se informační válka a informace stávají kritickými oblastmi misí a všechny strany konfliktu mají nějaké schopnosti k vedení radioelektronického boje, bude velitel také potřebovat z OSINTu informace k rozhodování o tom, jak snížit výkon civilních kapacit, které mohou být využity odpůrci, a také o využívání civilních kapacit k podpoře společné činnosti vojsk a koalice.
- ❑ OSINT poskytuje většinu toho, co velitel potřebuje k plánování a koordinaci společné činnosti z hlediska pozemní i vzdušné přepravy osob a materiálů a dalších logistických úloh.

Otevřené zdroje v soukromém sektoru

V soukromém sektoru existuje řada zdrojů informací, které cílevědomě shromažďují, třídí a uchovávají informace. Tyto zdroje mají zpravidla národní charakter, ale některé z nich mohou mít globální dosah. Řada z nich je schopna poskytovat vlastní informace také pro potřeby zpravodajství na objednávku a v dohodnuté formě. Mezi takové zdroje patří jazykové a vysoké školy, knihovny, média, obchod, různé nevládní organizace, soukromí obchodníci s informacemi apod.

Každý z těchto zdrojů globálního nebo národního informačního společenství udržuje kádr expertů, právě tak jako rozsáhlou řadu knihovnických fondů a elektronických informací. Mnoho z toho, co je jim známo nebo jim uloženo, není dostupné cestou běžné komerční služby. Uvedené zdroje jsou schopny pro zpravodajství poskytnout informace jako:

- ❑ Jazykové školy mohou rychle identifikovat národnost jednotlivce a lokalizovat jej s využitím znalostí jazyků. Podle přízvuku jsou jednotliví specialisté schopni určit nejen mateřský

jazyk, ale z jeho přízvuku i jeho aktuální místo pobytu. Tito jednotlivci mohou být kontaktováni a může jim být nabídnuto využití jako překladatelů.

- Vysoké školy mohou využívat svých studentů, kteří pro ně tvoří pravidelnou zásobu laciné intelektuální síly, k udržování profilových databází školy podle oborů studia. Řada zahraničních studentů řádného i postgraduálního studia je schopna využívat pro výzkum a své práce široký okruh vícejazyčných publikací, a tím udržovat elektronickou databázi nových poznatků za velmi nízkých nákladů.
- Knihovny (národní, zemské, městské, univerzitní, lékařské, akademické aj.) mohou být využity buď *ad hoc*, podle skutečných aktuálních potřeb, nebo plánovitě. Představují úschovnu informací „pro každý případ“, politicko-vojenský, ekonomický a další archiv, materiály týkající se specifických zemí. Umožňují snížení nákladů zpravodajské služby sdílením informací s dalšími uživateli, také sponzory, protože poplatky za užití fondů knihoven jsou řádově mnohem nižší než udržování vlastních archivů.
- Média a jejich novináři představují specifickou kategorii institucí a osob, které mají znalosti ze specifických oblastí světa, za které zodpovídají. Mají vlastní kvalifikované novináře, specializované na vojenskou problematiku, terorismus, kosmický i vzdušný prostor, ekonomiku, politiku a podobně. Jen málokdy publikují více než deset procent z toho, o čem mají poznatky a nikdy nepublikují svoje zdroje. Mohou nicméně zpracovat studie a poskytnout informace o prostředí, specifických osobnostech, které mají svou důležitost při plánování vojenské operace. Toto nemusí být děláno v utajení nebo cestou přímého kontraktu. Je to možno udělat diskrétně jako soukromou obchodní transakcí. **Specializované mediální organizace, jako je skupina Jane's, publikují nejvíce 20 % z toho co mají k dispozici.** V některých případech nevyužívají přímo své znalosti z důvodu ochrany zdroje informace. Nicméně mohou být ochotné na zakázku vypracovat důvěrnou studii, která využije informace od všech zdrojů.
- Obchodní organizace mají rozsáhlé archivy s výsledky průzkumu trhu, komunikací a logistiky v zemích po celém světě, kde udělaly nebo plánovaly udělat své investice. Obchodní sféra je také detailně obeznámená s politickou korupcí, klimatickými podmínkami a dalšími faktory, které mohou ovlivnit operace ve specifických lokalitách. Jednoznačným příkladem takové obchodní organizace v podmínkách ČR je CzechInvest nebo Česká obchodní banka, které mají i své zahraniční zastoupení a disponují řadou informací.
- Soukromé „zpravodajské organizace“ mají různé organizace, mezi které lze zařadit Spojené národy i Mezinárodní červený kříž, humanitární organizace i církve a řadu dalších organizací a skupin s globální působností. Svými kontakty vytváří celosvětové sítě zpravodajských zdrojů, včetně zdrojů se speciální lingvistickou a regionální odborností, které mohou poskytnout informace nejen o prostředí, ale také politické a ekonomické informace.
- Soukromí obchodníci s informacemi představují kategorii osob, které jsou schopny vybírat a identifikovat především vědecká a technická témata nebo světové oblasti. Využití jejich schopnosti k účinnému hledání a získávání informací, může posloužit v řadě situací. Jejich prostřednictvím lze zadávat zakázky k získání informací, které jsou často spojeny se specifickými jazykovými schopnosti, nebo k rychlému získání dokumentů.
- Existuje řada vládních expertů, pracujících na ministerstvech a úřadech, kterým jsou důvěrně známé specifické oblasti operace, jejich logistika, právě tak jako klíčových osobností. Tyto experty lze nalézt jak v zemědělství, tak i v energetice, průmyslu nebo jiných oblastech. Obdobně lze získat informace i od personálu velvyslanectví, jejichž znalosti

místních specifík mohou být pro zpravodajství neocenitelné. Takto mohou být získány klíčové informace, ze kterých lze rychle vytvořit základ pro management shromažďování dalších informací a jejich analýzu.

O schopnostech soukromého sektoru si lze udělat obrázek z úvah o rozsahu informačních služeb, které jsou schopny nabídnout a které mohou přímo souviset s potřebami vojenského zpravodajství. Mezi tyto služby lze zařadit:

- přímé telefonické informace;
- přehledy o situaci (problematice) získané pozorováním;
- dokumenty z obchodní činnosti;
- online vyhledávání a překlady výzkumu;
- sledování aktuálního vysílání;
- využití překladů agentur;
- využití expertů na odvětví průmyslu;
- pátrání po informacích na zakázku.

Rekrutace agentů a průmyslová špionáž v soukromém sektoru není považovaná za legální ani etickou, ale přesto lze nalézt různé organizace, které nabízejí takovéto služby, zahrnující nejen průzkum komunikací, ale i identifikaci cílů v třetích zemích. V každé z výše uvedených kategorií lze s vysokou pravděpodobností nalézt partnera, který je schopen a může shromažďovat a zpracovávat informace z otevřených zdrojů. Od takového partnera lze získat za přiměřenou cenu informace, které nemohou být získány jinou cestou.

Zpracování různých případových studií experty ze soukromého sektoru a databází, kterými soukromý sektor disponuje. V případech kdy neexistuje vlastní dosažitelná informace o prostoru zpravodajského zájmu lze výhodně využít experty, novináře nebo byznysmeny, kteří třeba v nedávné době navštívili zájmovou oblast. Je nutno zjistit zda se nějaký soukromý obchodník s informacemi nezaobírá touto oblastí, který by mohl rychle dát dohromady informace o oblasti, mohl rychle identifikovat osobnosti apod.

Jako příklad může sloužit zpravodajská podpora operace americké armády v Somálsku, kdy v průběhu 24 hodin byly získány z Jane's Services mapy s rozdělením území podle rodů s jejich charakteristikou a řada dalších článků z posledních dvou let, které byly základem pro plánování i management shromažďování informací. Dále byly získány z dalšího zdroje (Oxford Analytica) zprávy o zahraniční politice USA vůči Somálsku, operacích OSN v Somálsku a amerických operacích souvisejících se Somálskem. Přitom na takto získané materiály bylo vynaloženo asi 5000 dolarů.

Nakonec ze zpravodajské komunity zabývající se ekonomikou byl získán materiál představující důležitý souhrn informací o logistické problematice a potížích, se kterými by mohly setkat americké jednotky, včetně limitace obou přístavů i letišť pro strategickou přepravu.

Cesta k plnému využití OSINT

I když OSINT byl vždy součástí národního a vojenského zpravodajství, zvýšený důraz na získávání informací technickými systémy a tradičními utajovanými zpravodajskými obory má vliv na přidělování prostředků pro OSINT. Představa, že informace z otevřených zdrojů vlastně nevyžadují financování, že je to skoro zdarma z internetu, rozhlasu a televize, vede k redukování financování

i počtu personálu, určeného k shromažďování a zpracování veřejně dosažitelných informací. To se zvláště projevuje ve financování zpravodajských služeb USA, ale také i dalších vyspělých západních států. Vždyť dnes velitel může bez problémů získat celou meteorologickou mapu Kosova z internetu, může si emailovat s pozorovatelem, který žije na území Kosova, protože „informační exploze“ v posledním desetiletí významně zvýšila kvalitu a kvantitu dostupnosti informací ve veřejném sektoru.

Realita současnosti to potvrzuje i v číslech. Například Spojené státy americké na OSINT vynakládají z rozpočtu na zpravodajské služby pouze 1 % a přitom uvádí, že OSINT poskytuje až 40 % informací zpracovaných do všezdrojových produktů.

V jiných státech se jde cestou integrace zpravodajských služeb a vytváření společných pracovišť OSINT. To samé bylo i projednáváno v rámci **vojenského velení NATO**, kdy byly zvažovány výhody a nevýhody zřízení společného pracoviště OSINT, na kterém by se podílely jak všechny státy NATO, tak přidružené státy v rámci PfP.

Překážky vojenského využívání otevřených zdrojů

Mezi základní překážky, které ovlivňují postoj řady odborníků i uživatelů k vojenskému využívání OSINT, patří:

- ❑ Organizační stránka věci, ve které se promítá skutečnost, že armáda se spoléhala řadu let na zpravodajskou organizaci, která disponovala především utajovanými zdroji, které byly základem jejího „zpravodajství“, a dostala se do situace, kdy by měla řešit nějakou alternativní strukturu pro OSINT. Pro toto nebyli připravováni lidé a ani financování, protože vše bylo zaměřeno na zkvalitňování dosavadního stavu. Nemluvě o tom, že by to znamenalo i nějakou spolupráci se soukromým sektorem zaměřeným na OSINT.
- ❑ Kulturní stránka věci, protože v první řadě uvnitř zpravodajské komunity existuje silná představa, že informace má hodnotu pouze tehdy, jestliže je utajovaná. Toto je částečně výsledkem kulturní výchovy ve společnosti k využívání znalosti jako síly a odmítání takových znalostí, které s tímto přímo nesouvisí. Tento postoj odpovídá vojenským představám v minulosti, které např. vedly v jezdecku první světové války k ignorování kulometů a tanků.
- ❑ Technická stránka věci, protože historicky se zpravodajství soustřeďovalo na přípravu, vybavení a organizování svých sil pro velké vojenské operace států a koalic. Z toho vycházely předpoklady, že veškeré zpravodajské získávání informací bude utajované a činnost bude v souladu s již existující architekturou velení, včetně komunikace a řízení zpravodajských zdrojů. Zpravodajství se jen pozvolna připravovalo na plnění úkolů ve společných operacích s koaličními silami, speciálními silami a různými podpůrnými týmy. Navíc s potřebou spolupráce s obrovským množstvím institucí ze soukromého sektoru a nevojenskými prvky, které mohou poskytnout informace z otevřených zdrojů velitelům.

Předpoklady pro rozvoj OSINT

K rozvoji OSINTu je nutno vytvářet organizační předpoklady nejen v rámci armády, ale celé společnosti. K zlepšování schopnosti shromažďování, zpracování a distribuce zpravodajských informací z OSINTu velitelům a vojenským politikům je třeba brát v úvahu následující:

- ❑ Základní knihovní zdroje musí být lépe organizovány a využívány. Nelze se spokojit se stavem pouhé archivace informací pro případ „když bude něco potřeba“. Jde především

o vytváření služeb vyhledávání informací, zpracování rešerší atp. Již dávno nepostačuje mít vlastní knihovní zdroje, ale zpravodajství musí mít možnost předplácet si služby dalších důležitých knihoven a zdrojů z internetu.

- ❑ Vojenské zpravodajství musí mít finanční pravomoc vyčlenit potřebné finance pro nákup služeb i přípravu analytiků a přeměnit je z úzkých specialistů soustředěných na analýzy utajovaných informací na manažery využívající experty z oblastí veřejného života, stejně jako různé elektronické i tištěné databáze. Současně musí analytici vidět, že jejich primární zaměření musí být soustředěno na podporu velitele, proto musí využívat i neutajovaných otevřených zdrojů.
- ❑ Obdobně velitelé musí vědět, že jejich zpravodajské požadavky, které souvisí se širokým okruhem nových priorit, nelze uspokojit pouze informacemi z utajovaných zdrojů vojenského zpravodajství. Proto vojenské zpravodajství musí mít možnost spolupráce a využívat vědomostí soukromého sektoru. Rychle shromažďovat, zpracovávat a dávat k dispozici velitelům ve všech úrovních velení rozhodující informace OSINT, a tak podporovat jejich operace za každé situace a libovolném prostoru.

Závěr: Výhody a nevýhody OSINT – zpravodajství z otevřených zdrojů

Hlavní výhodou OSINTu je skutečnost, že OSINT má fakticky neomezený potenciál pro řešení libovolného tématu za relativně nízkých nákladů, protože není nutno mít experty na každou oblast. Výdaje na ně má zcela někdo jiný. OSINT je obecně svázán s moderními způsoby shromažďování a zpracování informací a jeho výsledky mohou být sdílené s každým.

Nevýhodou je možnost odhalení vojenských plánů a záměrů, což ale může být zakryto získáváním informací cestou důvěryhodných prostředníků. Dále je to i čas a náklady vynaložené na hledání přesně té pravé informace uvnitř velkého objemu veřejně dostupných informací a pokusení přijmout otevřený zdroj nepatrného významu, který by mohl být chybný nebo dezinformací.

Zpravodajství z otevřených zdrojů – OSINT – patří v současnosti k jednomu z nejméně rizikových oborů zpravodajství a při použití tradičních metod zpracování získaných informací poskytne jedny z nejlacinějších, ale důležitých podkladů pro rozhodnutí na všech stupních řízení a velení.

Odkazy a literatura:

[1] <http://www.asiantsunamivideos.com/>.

[2] http://www.janes.com/aerospace/military/news/misc/lingshui_sat_pic_010404.shtml.

FAST, G. Barbara. Open Source Intelligence (Always Out Front). *Military Intelligence Professional Bulletin* 4/2005. The U.S. Army Intelligence Center and Forth Huachuca.

MADILL, Donald L. Producing Intelligence from Open Sources. *Military Intelligence Professional Bulletin* 4/2005. The U.S. Army Intelligence Center and Forth Huachuca.

LEVESQUE, Laura A. Intelligence Support to Information Operations: Open Source Intelligence Operations at the Division Level. *Military Intelligence Professional Bulletin* 4/2005. The U.S. Army Intelligence Center and Forth Huachuca.

TAYLOR, Michael C. Doctrine Corner: Open Source Intelligence Doctrine. *Military Intelligence Professional Bulletin* 4/2005. The U.S. Army Intelligence Center and Forth Huachuca.

Open Source Resources. *Military Intelligence Professional Bulletin* 4/2005. The U.S. Army Intelligence Center and Forth Huachuca.

Chcete-li být dobrým špiónem, čtěte noviny. <http://www.blisty.cz/2005/11/2/art25590.html>.

STEELE, Robert David. Open Source Intelligence (OSINT) in *Handbook of Intelligence Studies*, Oxford: Routledge, 2006.

STEELE, Robert David. Open Source Intelligence: Private Sector Capabilities to Support DoD Policy. *Acquisitions, and Operations*. <http://www.fas.org/irp/eprint/oss980501.htm>.

NATO Open Source Intelligence Handbook, 2001 <http://www.oss.net>.